

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L7@regeringskansliet.se

Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd

(Ert diarienummer Ju2024/00480)

De villkor som gäller för personer som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. är utformade för att gälla under en begränsad tid. Att förbättra villkoren för personer med tillfälligt skydd i Sverige, genom att möjliggöra tidigare folkbokföring, är därmed ett förslag som Migrationsverket ställer sig bakom.

Förslaget innebär dock utmaningar både vid ikraftträdandet och i samband med att det tidsbegränsade uppehållstillstånd som ligger till grund för folkbokföringen löper ut. Det pågår nu ett arbete mot en EU-gemensam lösning för att hantera ukrainska flyktingars status i unionen efter den 4 mars 2025. Detta är positivt eftersom Migrationsverket och andra aktörer behöver genomföra stora förändringar och det är bra om dessa gäller mer än under en kort tid och ökar säkerheten kring den enskildes villkor.

Migrationsverket vill även särskilt lyfta fram och kommentera följande delar i förslaget.

Folkbokföring

Enligt förslaget kommer barn som föds i Sverige och beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd att med vissa begränsningar kunna folkbokföras, när en förälder folkbokförs. Därmed säkerställs att barnet inte folkbokförs vid en senare tidpunkt än föräldrarna. Migrationsverket vill i detta sammanhang peka på att det även kan förekomma att barn födda utomlands i efterhand ansluter till sin förälder eller sina föräldrar här i landet. Om förälder och barn i en sådan situation beviljas uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd vid olika tidpunkter kan det innebära att barnet inte kommer att kunna folkbokföras, när föräldern eller föräldrarna folkbokförs eller är folkbokförda.

Uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd ska kunna sökas och beviljas efter inresan i Sverige

Migrationsverket välkomnar förtydligandet i 5 kap. 18 andra stycket 1 utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL, att en ansökan om uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd med stöd av 21 kap. 6 § UtL kan beviljas efter inresan.

Insatser för särskilt stöd och särskild service

Det är av vikt att det tydligt framgår vilka typer av kostnader som Migrationsverket kan bevilja kommuner och regioner eftersom gruppen som lagändringarna avser efter folkbokföring inte generellt kommer att ha rätt till bosättningsbaserade förmåner eller insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Migrationsverket önskar därmed att en översyn görs av förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar med anledning av föreslagna lagförslag och lagändringar samt att eventuella följdändringar införs i förordningen innan ikraftträdandet.

Konsekvenser

Vid folkbokföring kommer Migrationsverket inte att ansvara för boende till den aktuella gruppen. Migrationsverket välkomnar därför det arbete som pågår inom Regeringskansliet att se över vissa delar av bosättningsregelverket, så att utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som har varit anvisade en kommun att ordna boende enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. kan omfattas av anvisning enligt bosättningsregelverket i samband med folkbokföring.

Migrationsverket instämmer i bedömningen kring antalet personer som kan komma att omfattas av lagändringen och de ekonomiska konsekvensanalyser som framgår av utkastet till lagrådsremiss.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av verksjurist Helene Hedebris. I handläggningen har verksjurist Theresa Karlbjörn deltagit samt i den slutliga beredningen rättsenhetens chef Åsa Nyblom och rättschef Carl Bexelius.

Maria Mindhammar